

Hospitalita

**SPOLUPRÁCE
S BRNEM POKRAČUJE**

**S ŘEHOLNÍKY
V TATRÁCH**

ZDARMA

ŘÁD A KŘESŤANSKÝ SVĚT

OBSAH

- 4 Krátce...
- 5 Řád milosrdných bratří se s městem Brnem dohodl na další spolupráci
- 6 Vizovice pomáhají rodinám
- 7 Konference Hospitality – Stravování ve zdraví i v nemoci
- 9 S řeholníky v Tatrách. Už podruhé!
- 10 Putování po konventech aneb Cesta tam a zase zpátky
- 11 Naše identita a povolání v církvi
- 13 Setkání spolupracovníků pro práci s lidmi bez domova
- 16 Lurdy: silné zážitky lékařů, zdravotníků i chorých
- 19 Šachový turnaj troch generací
- 20 Spolupracovník milosrdných bratřů oceněn ministrem
- 22 První řádová bioetická konference

ŽIVOT A ZDRAVÍ

- 23 Zdravé, moderní a alternativní ... pomazánky?

SPIRITUALITA

- 24 Poselství Svatého otce k 1. Světovému dni chudých
- 29 Z dopisů sv. Jana z Boha
- 30 Připravujeme a co nás čeká...
- 31 @Pontifex

MILÉ SESTRY A MILÍ BRATŘI,

doba činnosti našeho řádu v městě Brně se již nepočítá na generace, ale na staletí (letos je to přesně 270 let). Naši předchůdci začínali s pár nemocnými a postupem doby vybudovali zdravotní komplex, který dnes funguje v areálu nemocnice a konventu milosrdných bratří v Brně. Činnost se vždy přizpůsobovala potřebám regionu, doby a možnostem. Samozřejmě nebýt jejich spolupracovníků, lidí, kteří nám v této činnosti pomáhali, bychom toto dílo nikdy nevybudovali. Těm patří veliký dík. A nejen jim. Díky patří i mnoha dalším, kteří nás provázeli svými modlitbami a provází dodnes.

Vám, milí čtenáři, vyprošuji vše dobré, požehnání od Pána a ochranu Panny Marie, Matky Dobré Rady.

Br. Martin Macek, OH

*představený milosrdných bratří
v České republice a na Slovensku*

krátce...

BRATR BERTHOLD WÖSS SLAVÍ DEVADESÁTINY

Své devadesáté narozeniny oslavil milosrdný bratr Berthold Wöss, nejstarší bratr v rakouské provincii. Oslavy se zúčastnili bratři z celé Evropy a papež František oslavenci dokonce poslal své apoštolské požehnání. Bratr Berthold v krátkém projevu poděkoval Pánu za tato dlouhá léta a připomenul svoji vděčnost za dar řeholního života, který je dle jeho slov krásný. Bratru Bertholdovi přejeme požehnání od Pána do dalších let a vůbec vše dobré!

U MILOSRDNÝCH BRATRŮ V RAKOUSKU VZNIKNE NEJMODERNĚJŠÍ PALIATIVNÍ CENTRUM V EVROPĚ

V polovině srpna se na střeše Nemocnice Milosrdných bratří v St. Veit an der Glan uskutečnila výjimečná událost, byl zde požehnan základní kámen stavby nového a v celé Evropě nejmodernějšího paliativního oddělení. Projekt v hodnotě dvou milionů eur by měl být hotový zhruba v polovině roku 2018. Nová budova místní

nemocnice by měla být věnována umírajícím lidem, kteří vyžadují zcela specifickou péči a plně individuální přístup. Lidé zde nebudou podstupovat náročnou léčbu, ale účelem je pacientům vytvořit prostředí pro co nejvyšší život dle nejaktuálnějších trendů paliativní péče.

SETKÁNÍ MLADÝCH MUŽŮ UVAŽUJÍCÍCH O ŘEHOVNÍM ŽIVOTĚ

28 mladých mužů, zájemců o řeholní život milosrdných bratří, postulantů a noviců z Bavorska, Polska, Rakouska, Maďarska, Slovenska a z Čech se v polovině srpna sešlo v rakouském Grazu-Eggenbergu, aby si vyměnili zážitky a dojmy z poznávání řádu a hledání svého duchovního povolání. Věříme, že i toto setkání pomohlo k opravdovému rozeznání Božího volání ve službě nemocným a potřebným.

ŘÁD MILOSRDNÝCH BRATŘÍ SE S MĚSTEM BRNEM DOHODL NA DALŠÍ SPOLUPRÁCI

Řád milosrdných bratří s městem Brnem představil model budoucí spolupráce v Nemocnici Milosrdných bratří v Brně.

Výsledkem několikaměsíčních jednání je přenechání stávajícího provozu městu Brnu.

Ve vzájemné spolupráci ale bude vystavěn nový pavilon v areálu nemocnice a konventu, který bude sloužit péči o dlouhodobě nemocné a který bude provozován přímo řádem milosrdných bratří. V novém pavilonu by mělo být cca 100 lůžek. Město Brno a konvent milosrdných bratří tedy budou i nadále dlouhodobě ve vzájemné spolupráci zajišťovat akutní i následnou zdravotní péči pro své občany a tyto služby na sebe budou plynule navazovat

Na konci srpna se na tom domluvili zástupci řádu (provinciál br. Joachim Mačejovský, převor brněnského konventu br. Martin Macek a ekonom řádu Jan Švorc) a města Brna (primátor Petr Vokřál, náměstek za oblast zdravotnictví Petr Hladík a ředitel NMB Josef Drbal).

„Jsem velice rád, že jsme dospěli ke vzájemné dohodě mezi městem a konventem milosrdných bratří. Léty osvědčená spolupráce tak bude pokračovat ve vzájemné symbióze. Město bude nadále zajišťovat kvalitní zdravotní péči v nemocnici. V jejím areálu bude postaven nový pavilon pro stovku dlouhodobě nemocných pacientů, o které se budou starat zástupci milosrdných bratří,“ komentoval dohodu primátor Petr Vokřál.

„Také s uspokojením potvrzuji, že jsme se dohodli na modelu další vzájemné spolupráce ve prospěch nemocných a potřebných. Řád milosrdných bratří je připraven precizovat podmínky dalšího využívání stávajícího areálu nemocnice včetně případného rozvoje nad rámec stávajícího rozsahu poskytované péče, vlastními kapacitami pak zajistí provoz omezeného rozsahu následné zdravotní resp. zdravotně sociální péče o dlouhodobě nemocné, což odpovídá poslání řádu sloužit nejpotřebnějším,“ dodal provinciál Joachim Mačejovský.

VIZOVICE POMÁHAJÍ RODINÁM

V červenci 2017 zahájila naše nemocnice spolupráci s nadačním fondem „Zůstaneme doma“. Jde hlavně o nácvik a osvojení si technik v péči o blízkého člověka. Nabízíme tak v pravidelných měsíčních intervalech pomoc příbuzným, kteří se rozhodli v domácím prostředí pečovat o těžce nemocného pacienta.

Pečující osoby si tak mohou pod vedením odborných lektorek prakticky vyzkoušet, jak pečovat o nepohyblivého člověka. V názorné ukázce s výkladem a procvičením si rodinní příslušníci osvojují tyto zručnosti: hygienickou péči na lůžku, správné přiložení pleny, polohování, posazování a přemísťování nepohyblivého pacienta z lůžka na židli či křeslo, aby si sami nezpůsobili bolesti zad. Lektorky zároveň odpovídají na dotazy z oblasti zajištění příspěvků na péči, zajištění potřebných zdravotnických a rehabilitačních pomůcek, předvedou výrobky vhodné k ošetřování pokožky, seznámí s návodem, jaký druh a velikost inkontinenčních pomůcek vybrat. Dále poučí pečující osobu o prevenci vzniku dekubitů, vysvětlí vhodnou skladbu

potravin, správnou techniku krmení a nutriční potřeby seniorů.

Věříme, že touto cestou budeme nápo-mocni rodinám, které svému blízkému chtějí dopřát to nejcennější, a to umožnit mu setrvat v domácím prostředí a důstojně dožít svůj život mezi milovanými lidmi.

*Mgr. Lenka Bubelová,
vrchní sestra*

KONFERENCE HOSPITALITY

STRAVOVÁNÍ VE ZDRAVÍ I V NEMOCI

Hledání inovativních řešení stojí v základu působení milosrdných bratří a jejich spolupracovníků. Jakýkoli pokrok je ale možný až po náležitém studiu. Naším spolupracovníkům se snažíme nabízet možnosti vzdělávání v různých oblastech práce s lidmi nemocnými a slabými. Slouží k tomu tradiční Konference Hospitality, které se každoročně v podzimních měsících v Brně, ve Vizovicích a v Bratislavě věnují různým tématům. Letošní byly zaměřené na stravování – ve zdraví i v nemoci.

Pozvání k přednášení na konferencích přijali odborníci, kteří se různým oblastem tématu věnují dlouhodobě. V první řadě jsme se pokusili definovat rozdíl mezi druhy stravování, které jsou v dnešní době velmi populární. Často se mluví o zdravém jídle, ale i o stravování alternativním. Smyslu zdravého stravování se ve své přednášce věnoval docent Bronislav Vohnout z Bratislavy. Návštěvníkům vysvětlil zásady stravování podle výživových hodnot či frekvenci stravování během dne. To všechno nicméně odpovídá

tradicím české a slovenské kuchyně, které jsou založené na potravinách, které se přirozeně vyskytují v našem regionu, a odpovídají i způsobu přípravy. Na to jsou lidé totiž zvyklí a naše těla tak tuto potravu dobře přijímají. I tak je třeba dbát na míru. Zdravé jídlo je totiž zdravé nejenom pro naše těla, ale i pro prostředí.

Vedle toho se ale často vyskytují nové alternativní směry a způsoby stravování. Často se využívají potraviny z cizích krajů, ale přináší se i nové kombinace nám známých potravin. Některé směry vylučují konkrétní potraviny, a tak se někteří lidé začali stávat vegetariány, vitariány, pránisty a podobně. Pro některé mohou být tyto stravovací směry velmi přínosné, některým dokonce pro různé alergie a neduhy mohou výrazně zkvalitnit život, pro jiné ale mohou být tyto směry zcela

nevyhovující. Těmto alternativním směrům se na konferenci věnovala výživová poradkyně ze Vsetína Dagmar Černá.

Jídlo samo o sobě je ale pouze jednou z vícera věcí, které se týkají stravování. Důležité je i prostředí, ve kterém člověk jí, způsob přípravy, společnost, ve které člověk jí, a mnoho podobného. Toto všechno jsou věci, kterým v našich zařízeních věnujeme velkou pozornost. Stejně jako nestačí nemocného ošetřit, ale je třeba se mu věnovat, mluvit s ním, trávit s ním čas, tak je důležité mu podat jídlo správným způsobem, v klidu a v příjemném a čistém

prostředí. To vše se stalo tématem třetí přednášky, kterou připravila vedoucí stravovacího provozu naší bratislavské nemocnice paní Katarína Dostálová.

Přednášky byly zakončené ochutnávkou alternativních pokrmů, které byly připravené v kuchyních našich nemocnic, kde se konference konaly. Každé místo tak mělo připravené jiné pokrmy, na kterých bylo možné poznat, že třeba i pacientům v nemocnicích je možné připravit netradiční a velmi chutné jídlo, které splňuje všechny výživové parametry. Ochutnávka pro nás byla

nadějí, že ze společnosti zmizí pojem „nemocniční strava“ v jeho negativních konotacích. Přesvědčili jsme se, že nemocniční strava může být chuťově bohatá, hravá, zajímavá a výživově velmi hodnotná.

Děkujeme přednášejícím i všem, kteří si přišli přednášky poslechnout, a těšíme se na další ročníky, o jejichž tématech vás budeme samozřejmě informovat.

vp

S ŘEHOLNÍKY V TATRÁCH. UŽ PODRUHÉ!

Pro velký úspěch ze strany bratří i zájemců se uskutečnil již podruhé pobyt ve Vysokých Tatrách. Oproti předchozímu ročníku se ten letošní nesl v outdoorovějším duchu. Spaní ve srubu uprostřed lesů, výšlapy na hřebeny a všudypřítomná radost z pohybu a společenství – takto jsme prožívali letošní Tatry.

Po zvážení vlastních sil byla dopředu vytyčena trasa tak, aby v sobě zahrnovala túry náročnější i odpočinkové, neboť naším cílem nebyly heroické výkony, ale společné trávení času mezi bratry a zájemci. I přesto jsme krátce podlehlí touze po pohybu, a tak se vrcholným výstupem našeho putování po Vysokých Tatrách, kdy jsme se mohli alespoň přiblížit dnu našich sil, stal Kôprovský štít tyčící se do výše úctyhodných 2363 metrů. Přes náročnou cestu a postupně se zhoršující počasí jsme nakonec cíl své cesty úspěšně zdolali. Odměnou se nám po výstupu stala na zpáteční cestě mše svatá sloužená na úpatí štítu. I přes všechny túry a litry potu se našel dostatek času na vztahy a společenství, neboť sdílená námaha sbližuje. Každodenní mše svatá, modlitba breviáře a rozhovory nás

vedly nejen blíže k sobě navzájem, ale především blíže Pánu, který sám trávil se svými apoštoly čas podobně – v pohybu.

Po sdílení s matadory z minulého roku lze s nadsázkou tvrdit, že letošní Tatry byly nejenom jiné, ale snad i lepší. I proto se těšíme na další ročník, který, jak doufáme, přinese opět nové výzvy, nová společenství a koneckonců i prohloubení vztahu s Pánem.

mk

PUTOVÁNÍ PO KONVENTECH

aneb Cesta tam a zase zpátky

Konec léta byl pro brněnské kandidáty Jakuba, Joachima a Martina-Kurta ve znamení poznávání řádu. Jak jeho historické stránky, tak stránky současné. Tedy komunit a řádových zařízení.

Trojice kandidátů spolu s bratrem převorem Martinem objížděla všechna místa, která jsou s řádem spjata, a to v historické posloupnosti dle vzniku. Na všech místech jsme se pokoušeli, pokud to bylo možné, navštívit také hřbitovy, neboť právě na zesnulé bratry a jejich přimluvy jsme po celou dobu vzpomínali. Na žádném místě jsme nebyli sami, neboť i přes nevelký počet bratří je mnoho těch, kteří prokazují Řádu dobrodiní a pomáhají se správou objektů či mapováním historie a působení bratří. Tito lidé nám na našich cestách byli průvodci.

Celé putování začalo navštívením prvního zaalpského konventu – Valtic. Po přivítání se s bratry na místním hřbitově a prohlídce řádových vinic následovalo jádro celého tehdejšího konventu, a to nemocnice spolu s kostelem sv. Augustina. Po Valticích přišla na řadu Praha s kostelem sv. Šimona a Judy a kdysi řádovou nemocnicí

Na Františku, dále Hospitál Kuks, kam byli bratři pozváni hrabětem Šporkem, Nové Město nad Metují, komunita v Letovicích, zašlá perla řádu Prostějov, jediná plně fungující nemocnice pod přímou správou bratří Vizovice a nakonec Brno, sídlo provinční delegatury a dnes již jediná fungující komunita v Čechách a na Moravě.

Po celou dobu, kdy jsme objížděli prázdné konventy, nemocnice a kostely, kde přežívají už jen vzpomínky a tu a tam i pamětníci bratří ze dnů, kdy černé škapulíře ještě ošetřovaly nemocné, připomínal jsem si slova z knihy Job „Hospodin dal, Hospodin vzal. Ať je požehnáno jméno Hospodin!“ (Job 1,21), neboť každé dílo, ať bylo sebevětší či zcela nepatrné, buduje Hospodin. Proto jsme se mohli radovat i z prázdných zdí vybydlených bratrských špitálů, neboť zde byla vzdávána Hospodinu chvála skrze ošetřování Krista v těch nejpotřebnějších. A kdo ví, zdali Hospodin opět nedá?

NAŠE IDENTITA A POVOLÁNÍ V CÍRKVI

Na začátku října proběhlo zatím ojedinělé meziprovinční setkání 50 milosrdných bratří z rakouské a bavorské provincie. Nepřímo navazovalo na dvě setkání, která se uskutečnila v roce 2011 v Konstenci a ve Vídni. Věříme, že podobných plodných setkání proběhne více a v kratší periodě.

Vedle praktických záležitostí vzájemné spolupráce se diskuze ubírala směrem ke hledání a jasnému pojmenování

smyslu řeholního života v dnešní době. Vodítkem se stal čerstvý dokument Kongregace pro instituty zasvěceného života „Identita a mise řeholníků v církvi“. V jeho kontextu se pak v pracovních skupinách hovořilo o již konkrétním životě milosrdných bratří. Dalším vodítkem se zde pak staly řádové regule a konstituce, které definují řeholní pravidla života a práce milosrdných bratří.

Součástí setkání v Kostenci byla pouť do Straubingu, kde řád provozuje velké centrum pro lidi s postižením.

Obě provincie sdílí společnou historii Germánské provincie, která svého času zahrnovala všechny konventy severně od Alp. Byla založena v roce 1659, ale první konvent v oblasti vznikl už v roce 1605, a to ve Valticích, kam byli milosrdní bratři pozváni rodem Liechtensteinů. Velká germánská provincie existovala do roku 1781, kdy se rozdělila na dvě samostatné provincie – rakousko-uherskou a německou.

Oproti německé provincii, od které se v roce 1835 odtrhlo Slezsko (dnes součástí polské provincie), ale kromě změn názvu nejprve na provincii bavorskou a později rýnskou zde žádné větší změny neprobíhaly, zažívala provincie rakousko-uherská dynamický vývoj až do dnešních dní. Přirozeně se rozdělila nejprve na provincii rakouskou a uherskou, po roce 1918 pak vznikla ještě provincie československá. Dalším štěpením vlivem historických událostí vznikly samostatné jednotky v Čechách, na Slovensku, v Rakousku, Maďarsku a v Rumunsku (rumunské konventy byly opuštěny v roce 1948). Až v roce 2007 bylo rozhodnuto, že bude lepší, když se celý region spojí opět do jedné provincie, a to dnešní rakouské.

S bavorskými milosrdnými bratry sdílíme mnoho společného. Proto podobných společných setkání je do budoucna plánováno více, v této spolupráci připravujeme projekty, neboť vzhledem ke sjednocujícím se tendencím v celé Evropě je nutné stírat rozdíly a usilovat o jednotnost, a to jak ve způ-

sobu řeholního života, tak ve službě, kterou poskytujeme lidem nemocným a jinak potřebným.

zdroj: OHSJD, vp

SETKÁNÍ SPOLUPRACOVNÍKŮ PRO PRÁCI S LIDMI BEZ DOMOVA

Lidé bez domova jsou pro milosrdné bratry jednou ze skupin, na které se nejintenzivněji obrací jejich pozornost. Už svatý Jan z Boha pomáhal chudým a věnoval se bezdomovcům, snažil se jim sehnat práci a hlavně dát jim naději. Společnost se den ode dne mění, a my musíme být schopni odpovídat na aktuální slabosti a potřeby. Z toho důvodu už mnoho let funguje skupina milosrdných bratří a spolupracovníků z Evropy, která sleduje současné problémy v oblasti bezdomovectví a chudoby. V návaznosti na projekt financovaný Evropskou unií Grundtvig „Nové tváře chudoby“ se tato skupina naposledy setkala v Římě na začátku října.

Skupina byla vytvořena s cílem zlepšit koordinaci služeb, které poskytuje řád milosrdných bratří v Evropě, sdílet programy a projekty, vyměnit si zkušenosti a poznatky z 25 zařízení, které provozujeme ku pomoci lidí

bez domova, sociálně vyloučených a marginalizovaných.

Všechna tato naše zařízení byla na setkání prezentována, aby se stala inspirací i pro ostatní. Především však pro to, aby si všichni zúčastnění mohli uvědomit, že v jejich úsilí nejsou osamoceni, že podobné starosti sdílí s ostatními spolupracovníky v Evropě.

Setkání se účastnili vedle Carlo Gallsa, ředitele bruselské řádové kanceláře, tito naši spolupracovníci: Serafino Nizza, ředitel noclehárny v italské Brescii, Miguel Neves z centra pro bezdomovce v Londýně, Laura Guijarro z centra sociální služeb v Barceloně, Georges Kammerlocher z útulku v Marseille a Matuš Ferenčík, ředitel Domo-va sv. Jána z Boha v Bratislavě. A právě pana ředitele jsme poprosili o předání poznatků ze setkání.

Pomoc lidem bez domova a lidem v sociální nouzi je vedle péče o nemocné prioritou milosrdných bratří. Dá se odhadnout, jak velké je dílo řádu v této oblasti?

Je to tak. Nesmierne si vážim, že milosrdní bratia i dnes nasledujú odkaz sv. Jána z Boha a podávajú pomocnú ruku ľuďom bez domova. Sv. Ján

z Boha slúžil v tej dobe práve najbiednejším. Presnú predstavu o súčasnom rozsahu diela nemám. Zariadenia nášho typu sa nachádzajú napr. v Taliansku, Francúzsku, Poľsku, Španielsku, Veľkej Británii, Portugalsku. Popravde som si ešte nevytvoril príležitosť zistiť, kde všade okrem toho takéto diela sú. Verím, že už čoskoro k poznaniu dospejem.

Osobne si myslím, že obrovskou hybnou silou diel milosrdných bratov sú hodnoty, tie tvoria bázu pre našu službu. Hodnoty hospitality, rešpektu, spirituality, zodpovednosti a kvality nám ukazujú smer a dávajú silu. Môžeme sa o ne oprieť, konfrontovať s nimi naše myšlienky a postupy. Dovolím si tiež tvrdiť, že samotná oddanosť človeku v biede, ktorá prežila 500 rokov a uve-

Vy sám jste ředitelem centra pomáhajícího lidem bez domova v Bratislavě. Mohl byste Vaše zařízení ve stručnosti představit?

Zariadenie Domov sv. Jána z Boha je ojedinelým zariadením tohto druhu v Rakúskej provincii. Poskytujeme sociálne služby krízovej intervencie ambulantnou formou. Vystupujeme ako samostatná právnická osoba, nezisková organizácia. Denne, počas pracovného týždňa, poskytneme ošatenie, obuv, hygienu, teplé jedlo, ošetrovanie či radu veľkému množstvu ľudí bez domova. Naše zariadenie je dimenzované na 80 návštev denne.

Je jasné, že každé zařízení řeší rozdílné problémy dané místem a tamní společností. Existuje mezi nimi ale nějaké pojítko, které naše zařízení odlišuje od zařízení provozovaných jinými organizacemi?

ritelnosť. Nesmierne cenným atribútom je kombinácia tradície s praxou, ktorá vychádza z poznatkov modernej vedy či už hovoríme o starostlivosti v segmente sociálnych služieb alebo segmente zdravotníctva.

Vzešel z vašeho setkání v Římě nějaký konkrétní výstup, který by mohl pomoci v práci s lidmi bez domova a sociálně slabými?

Za konkrétny výstup považujem spoločné chcenie prepájať diela na úrovni spolupracovníkov a spolupracovníčok mimo riaditeľské pozície. To znamená, že chceme vytvoriť priestor na stretávanie sa a výmenu skúseností pre napr. sociálnych pracovníkov a pracovníčky, iný odborný personál. Diskutovali sme tiež o zosúladení cieľov v oblasti prístupu k bývaniu, prístup Housing first je spoločná téma. Spolu s pánom riaditeľom, ktorý aktivity vyvíja v Lon-

dýne, sme sa bavili o repatriácii slovenských občanov späť na územie Slovenska, a teda prevzatie takejto osoby do starostlivosti v čase výskytu na území Slovenskej republiky.

Jak velkou má podporu naše dílo v této oblasti od státních, mezinárodních anebo neziskových organizací?

Cítíme podporu naprieč sektormi. Snažíme sa udržiavať partnerský dialóg, nepreceňujeme ani nepodceňujeme naše sily. Podpora sa prejavuje v hmotnej i nehmotnej podobe. Hmotná podoba to sú finančné príspevky a dary, tiež hmotné dary nefinančnej povahy. Podpora v nehmotnej podobe sa prejavuje prizývaním našej organizácie do dôležitých procesov tvorby strategických dokumentov na rôznych úrovniach verejnej správy, prezentovanie nášho diela ako príkladu dobrej praxe a i.

Mluvíme-li o lidech bez domova a sociálně slabých, není možné nevzpomenout, že v Evropě se v minulých letech objevila nová velká skupina vyžadující pomoc, jsou to migranti. V minulém čísle Hospitality jsme některé naše projekty představili. Jak Vy hodnotíte problém migrace?

S ľuďmi opúšťajúcimi svoje domovy v dôsledku ozbrojených konfliktov popr. inak nestabilnej situácie som pracoval takmer dva roky. Jeden rok priamo v teréne pri integrácii osôb, ktorým bola udelená niektorá z foriem medzinárodnej ochrany a druhý ako metodický konzultant dohliadajúci na realizáciu integračných projektov.

Problém migrácie som však po opustení tejto problematiky prestal sledovať, skúsím však zodpovedať pocity. Migrácia je jav, ktorý ľudstvo sprevádza od nepamäti. Ľudia opúšťali pôvodne miesto pobytu dobrovoľne alebo nedobrovoľne. Sťahovali sa jednotlivci, skupiny ľudí i celé národy. Hľadali nové, lepšie, bohatšie zdroje pre život v dostatku a hojnosti. O územia sa zvädzali nelútostné a krvavé boje. Migrácia v aktuálnom svete na európskom kontinente sa z môjho pohľadu vymkla spod kontroly, ak hovorím o pripravenosti prijať človeka s odlišným setom morálnych a kultúrnych hodnôt a pripravenosti integrovať sa. Nezriedka dochádza k sekundárnej viktimizácii, človek hľadajúci spravodlivosť, bezpečie pre pokojný život vstupuje na územie, kde opäť zažíva hostilitu a neprijatie. Migráciu môžeme vnímať i ako príležitosť i ako ohrozenie. V každom prípade je dôležitým faktorom pretvárajúcim bežnú realitu okolo nás.

Na závěr ještě jedna otázka k lidem bez domova... ti vždycky byli a asi každá společnost se snažila tento problém vyřešit. Je ale možné ho úplně vymýtit?

Som zástancom názoru, že to možné nie je. Je však možné nastaviť systémy solidarity a spoločenskej zodpovednosti tak, aby mal každý človek prístup k teplému jedlu, osobnej hygiene, šatstvu a obuvi, prístrešiu a zdravotnej starostlivosti.

Matúš Ferenčík

LURDY: SILNÉ ZÁŽITKY LEKÁROV, ZDRAVOTNÍKOV I CHORÝCH

Dňa 1. júna 2017 sa v refektári milosrdných bratov v Bratislave zišli desiatky tých, ktorí putovali s Maltézkym rádom do francúzskych Lúrd. Púť chorých (8. mája) spoločne organizovala aj nemocnica milosrdných bratov (UnsP MB). 188 pútnikov, z toho 6 kňazov, 25 chorých a 8 lekárov, sprevádzaných dobrovoľníkmi a členmi Maltézskeho rádu – to je číselná bilancia púte. Tá duchovná – to sú silné zážitky pútnikov, ktoré si priniesli aj na Slovensko.

Duchovné vedenie púte prevzal Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup – metropolita s hlavným kaplánom Maltézskeho rádu na Slovensku Mons. Tiborom Hajdu za účasti veľvyslanca Maltézskeho rádu na Slovensku Princa Alfreda von Schönburg-Hartenstein, veľvyslanca Maltézskeho rádu pri OSN Günthera Gransera a prezidenta Maltézskej pomoci Slovensko JUDr. Júliusa Brichtu. O chorých pútnikov sa starali dobrovoľníci a zdravotnícky personál našej nemocnice. Na púti nechýbal ani riaditeľ bratislavskej nemocnice milosrdných bratov

JUDr. Michal Tinák. 59. ročník tejto medzinárodnej duchovnej udalosti zmapoval aj filmový dokument, ktorý účastníkom púte premietli v refektári milosrdných bratov v Bratislave. Vznikol v spolupráci štúdia Lux a Maltézskeho rádu. No a samotné dojmy niekoľkých účastníkov, ktorí slúžia v našej nemocnici, zhrňa nasledovná anketa:

Darinka Mikulová, príjem pacientov na CT, RTG vyšetrenia a ultrazvuk:

„Pokoja a dobrotu, ktorú sme tam zažili, si budeme ešte dlho niesť v srdciach. Odkedy som sa vrátila z Lúrd, cítim, že problémy pacientov vnímam viac srdcom, než hlavou. Je to ako pohladkanie Panny Márie. V Lurdoch sme jej prítomnosť cítili aj vo vône ruží, sviečok, vody, vánku, ktorý tam vial. Prialo by som si, aby nám láska a pokoj, ktoré sme si priniesli do rodín, vydržali čo najdlhšie.“

Jaroslav Kajanovič, ošetrovateľ:

„U tých, ktorí boli stálymi asistentmi chorých, som si všimol prísny režim, disciplínu. Uvedomil som si, že je to

vlastne obeta. A pomohlo mi to aj v mojej službe v nemocnici – byť pri blížnom, chorom človeku znamená stále si uvedomovať Kristovu prítomnosť. Vzal som si z Lúrd aj predsavzatie – pokračovať v sprevádzaní chorých naďalej v tomto zmysle aj tu u nás v nemocnici.“

MUDr. Klára Soláriková, primárka interného oddelenia Geriatrickej kliniky:

„V Lurdoch som bola prvýkrát. Oslovila ma tam celková atmosféra, ktorá tam panovala, nadšenie a nádej, ktoré zo všetkých ľudí vyžarovali, ako aj dobré medziľudské vzťahy. Nik, kto potreboval, nezostal bez pomoci. Chorí tam vždy idú s nádejou, že sa im uľaví. Aj to, že videli množstvo ďalších chorých na tomto mieste im dodával pocit spolupatričnosti, zažívali, že sa aj ako hendikepovaní môžu podieľať na iných aktivitách ako ostatní. Videla som tam

aj chorých s infúziami a na lôžku. Obdivovala som nielen ich, ale aj tých, ktorí s nimi šli, že mali tú odvahu a obeť vziať ich so sebou, lebo je to náročná služba.“

Vierka Christova, správa rehole na Slovensku:

„Po mnohých stránkach to bola mimoriadne kvalitná púť, kvalitná organizácia zo strany Maltézskeho rádu v súčinnosti so spolupracovníkmi UNsP MB, presne časovo nastavený program, pracovné tímy nastavené ako hodinky. To ma príjemne prekvapilo. Nedokázala som si predtým predstaviť, ako všetko naplánované stihneme za štyri dni púte, ale všetko sme zvládli. Ja som bola pridelená k trom našim chorým zo Spiša, z Domova sociálnych služieb sv. Jána z Boha, pomáhala som im. Z púte sa tešili ako deti. Oni sa totiž s bežnými cestovnými kancelárkami nemôžu dostať na takéto úžasné miesto. Treba podotknúť, že Maltéžsky rád má podobnú charizmu ako milosrdní bratia, teda je to ako brat so sestrou. Táto spolupráca je pre reholu i nemocnicu dobrá, zdravá, funguje ako v dobrej zdravej rodine.“

MUDr. František Špaček, námestník riaditeľa pre liečebno-preventívnu starostlivosť UNsP MB:

„Prekvapilo ma, že tí chorí, ktorých sme spoznali v Lúrdoch a ktorí s nami putovali, neboli pacientmi, ktorí by sa sťažovali na svoje choroby a mračili sa. Boli to ľudia, ktorí sa sem prišli modliť paradoxne nielen za seba, ale za ľudí, ktorí sú na tom zdravotne ešte horšie. Za nich vlastne tú púť obetovali. Zázraky sa v Lúrdoch stále dejú, aj keď sa nedejú tie vizuálne: mnohí sa neu-zdravili síce telesne, ale uzdravila sa tam nejaká časť ich duše, osobnosti, hocí iná, akoby očakávali. Bola to aj pre mňa silná skúsenosť. A priznám sa, jedine tu som zažil krížovú cestu, ktorá sa nekončila ukrižovaním, ale končila odvaleným kameňom z Pánovho hrobu a zvolaním: Pán Ježiš Kristus vstal zmŕtvych! My sa často v živote sústre-díme len na to utrpenie, ale zabúdame, že bez utrpenia by nebolo ani vzkriesenia, ani spasenia. Takže odniesol som si z Lúrd aj poznanie, že máme tu síce na zemi utrpenie, ale sme tu nato, aby sme ho „použili“ na nejaký vyšší cieľ.“

Najmladšia účastníčka púte: 15mesačná Dominika

Na záver zhrnul svoje posolstvo z Lúrd aj bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský:

„Prežíval som spoločenstvo, ktoré je spoločenstvom viery, že Boh cez Máriu účinne pomáha. Púť do Lúrd je vždy cesta za uzdravením. Vždy sa ľudia vracajú uzdravení, a to predovšetkým

nádejou, že život má zmysel. Každý chorý alebo ten, ktorý ho sprevádza, vracia sa z Lúrd zdravší, lebo má silnejšiu nádej. Nádej a istotu Božej lásky, blízkosti, v ktorejkoľvek životnej situácii.“ Najmladším účastníkom púte bola len 15mesačná, ťažko postihnutá Dominika z Piešťan, ktorá sa narodila bez rúk a ktorú priniesli do Lúrd jej rodičia. *„Púť bola pre nás neskutočným zážitkom, cesta sa naozaj vyplatila. Je to krásne miesto. Keď človek vidí toľko chorých pohromade a ľudskosť, s akou sa o nich starajú iní, to je silné. My sme sem prišli hľadať vieru a aj sme ju našli – na tomto mieste a v tých prítomných chorých ľuďoch. Púť nás utužila a dala nám silu kráčať ďalej a nevzdávať sa,“* prezradili Veronika a Miroslav Bérešovi. Niektorí sa túžia do Lúrd vrátiť aj o rok, pretože Maltézsky rád oslávi už 60 rokov od vzniku púti s chorými a nemocnica milosrdných bratov z Bratislavy tiež „chce byť pritom.“

Andrea Eliášová

ŠACHOVÝ TURNAJ TROCH GENERÁCIÍ

Dňa 20. októbra 2017 sa v Domove sv. Jána z Boha na Hattalovej ul. v Bratislave uskutočnil prvý ročník Šachový turnaja troch generácií. Na súpisnej listine sa objavilo celkovo 11 ľudí (10 mužov a 1 žena) vo vekovom rozpätí 8 – 90 rokov.

Hralo sa švajčiarskym hracím systémom v tempe 2 x 10 minút. Po siedmych kolách bolo rozhodnuté: 1. miesto – Rathovský Karol, 2. miesto – Košťál Ján, 3. miesto – Šúň Ján. Na všetkých čakal pekný diplom, medaila a pánom, ktorí obsadili tri prvé priečky, bola odovzdaná hodnotná trofej. Turnaj sa odohral pod záštitou starostu MČ Bratislava – Nové Mesto pána Rudolfa Kusého a s podporou Hospitálskej rehole sv. Jána z Boha (milosrdní bratia). Prijemným osviežením bola prezentácia slovenského šachového veľmajstra a autora šachovej literatúry pána Igora Štohla. Podujatie mediálne podporili TV Bratislava, Rádio Lumen a mestskočasné periodikum Hlas Nového Mesta. Sladká a morálna podpora sa nám dostala od poslankyne za MČ Bratislava – Nové Mesto (miestna časť Zátisie) pani Šebejovej Kataríny, ktorá nás všetkých prekvapila tematicky zdobenou tortou a chutným jablkovým koláčom. Ďakujeme všetkým organizátorom turnaja.

Matúš Ferencík

SPOLUPRACOVNÍK MILOSRDNÝCH BRATOV OCENENÝ MINISTROM

Nestáva sa často, aby si rehoľníci chodili po ocenenia a tak veľké prekvapenie v podobe takéhoto uznania zažil bratislavský spolupracovník rehole milosrdných bratov – brat Márius Dismas, ktorý žije (so súhlasom Cirkvi) ako pustovník a pracuje v Domo-ve sv. Jána z Boha na Hattalovej ulici v Bratislave. Je osobou prvého kontaktu pre ľudí bez domova. Zariadenie prevádzkuje rehoľa milosrdných bratov. Ocenenie za sociálny čin roka mu 5. októbra 2017 odovzdal samotný slovenský minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter a to v priestoroch historickej budovy Národnej rady Slovenskej republiky.

Odovzdávanie takýchto ocenení sa koná každý rok a od jeho vzniku je motiváciou pre skvalitňovanie sociálnych služieb. Na tohtoročnom 14. ročníku sa zúčastnil aj premiér SR Róbert Fico. „Uvedomujem si, že vaša práca nie je docenená. Ono to vlastne nie je práca, je to o srdci a o veľkej snahe pomôcť deťom aj ich rodinám. Za to chcem úprimne poďakovať všetkým

vám,“ uviedol minister práce. „Moje želanie je prosté. Pokračujte v tom, čo robíte a v čom tak výnimočne reprezentujete dôležitosť sociálnej práce. Nech vaše neuveriteľne dobré skutky pomáhajú k lepším životom, a nech sa stanú príkladnou motiváciou aj pre druhých. Nenechajte sa prosím znechutiť, zneistiť či manipulovať pri vašej obdivuhodnej práci,“ povedal slovenský premiér. Mimochodom, spolu si prevzalo ocenenie za sociálny čin roka päť ľudí – z celého Slovenska. Poduja-

tie sa konalo v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a Spoločnosťou priateľov detí z detských domovov – Úsmev ako dar.

NOMINOVALI HO CHUDOBNÍ A DROGOVO ZÁVISLÍ

A začo bol brat Márius Dismas nominovaný na ocenenie? Rezort práce na svojom webe uvádza pri jeho mene informácie, že „vo svojom voľnom čase navštevuje ľudí žijúcich na ulici. Nosí im lieky, ošetruje rany, hľadá nemocnice či útulky pre chorých. Pri úmrtí bezdomovca vybavuje všetky náležitosti spojené s jeho pohrebom.“ Dozvedeli sme sa, že k samotnému oceneniu viedol nenápadný, no „hrdinský“ skutok statočnosti, keď si brat Márius Dismas všimol na ulici a postaral sa o chorého a umierajúceho muža žijúceho na ulici, pre ktorého vybavil odvoz i umiestnenie v hospici a v spolupráci so sestričkami z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta de Paul – Satmárkami zabezpečil jeho dôstojný odchod do večnosti i miesto jeho posledného odpočinku. Tí, ktorí ho nominovali, si však všimli aj jeho pomoc drogovu závislým. O ocenení brata Máriusa Dismasa informovalo aj slovenské katolícke Rádio Lumen, ktorému poskytol rozhovor o ocenení i samotnej službe. Priznal sa v ňom, že ho prekvapilo nielen ocenenie, ale aj samotná nominácia. „Priznám sa, medzi ocenenými som sa cítil nesvoj, lebo väčšinou sa pohybujem medzi chudobnými a trpiacimi ľuďmi, ale prijal som to

s pokorou a vďačnosťou, vo vnútrnom uistení, že ide o nomináciu ľudí chudobných a drogovu závislých. Oznámili mi to priamo zo sekretariátu slovenského ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. So štátnym tajomníkom tohto rezortu sme potom spolu viedli aj rozhovor o spolupráci, ktorá je veľmi dôležitá. Najmä preto, že denne evidujeme aj troch nových ľudí bez domova a z nich je aspoň jeden z detského domova, teda je dobré nejakým prepojiť naše formy spolupráce, aby sa nestávalo, že deti z detských domovov sa hneď dostávajú na ulicu a budú žiť ako ľudia bez domova.“

Ku krásnemu oceneniu aj redakcia Hospitality gratuluje!

Andrea Eliášová

PRVNÍ ŘÁDOVÁ BIOETICKÁ KONFERENCE

**„Bioetika je nesmírně dynamic-
ká. Nové situace tvoří nová dile-
mata a vyžadují nové a jedinečné
reakce.“ (Jesús Etayo, generální
představený)**

10. září zahájila první celosvětový bioetický kongres organizovaný řádem milosrdných bratří skupinka lidí se zdravotním postižením z řádového domu ve Valladolidu, který se konal ve španělském královském paláci El Escorial v Madridu. Kongresu se účastnilo na 500 odborníků a lidí, kteří se věnují tématům bioetiky, a společně vyslechli přednášky 28 přednášejících, specialistů v oborech zdravotnictví, ekonomiky, etiky, chudoby, životního prostředí a dalších. K diskuzi přinesli v dnešní době nejaktuálnější témata týkající se bioetiky jakožto práva na život, života v důstojnosti, chudoby či péče o životní prostředí.

Ve své úvodní řeči generální představený řekl: „Bioetika je disciplína studující etická dilemata, které vznikají v lidském životě. V každém oboru jsou tyto situace pořád častější, a to kvůli zvyšování míry rozhodování lidí o svém vlastním zdraví a životě a pokroku ve zdravotnické vědě, která nabízí nové způsoby zasahování

do lidského života od jeho počátku až po jeho přirozený konec.“ Také připomněl, že posláním řádu milosrdných bratří je hospitalita. Citoval slova papeže Františka a to, že hospitalita znamená „péči o křehkost světa“. A hospitalita je základním principem, hodnotou, ctností a etickým kritériem všech našich zařízení. Následovaly přednášky odborníků a vědecká diskuze. V závěru předseda kongresu milosrdný bratr José María Bormejo připomenul, že „bioetika musí mít otevřené dveře do světa, musí být otevřená dialogu, musí se setkávat s ostatními obory, musí hájit svobodu a respekt vůči všem lidem bez ohledu na jazyk, kulturu, sociální podmínky a víru. A tento kongres všechna tato očekávání naplnil.“ Profesor Francesco Taralba, odborný garant, dodal, že „lidská důstojnost se nesmí stát pouhou estetickou koncepcí, prázdnou látkou nebo literární ozdobou; vůči lidské důstojnosti se nikdy nesmíme stát lhotejnými.“

zdroj: OHSJD

Zdravé, moderní a alternativní ... pomazánky?

si však uvědomují, že tradiční desetiletí používané pomazánky od rybí po vajíčkovou můžeme nahradit něčím novým, stejně a možná i více výživným, ale i chutnějším. Letošní Konference Hospitality zaměřená na stravování ve zdraví i v nemoci nám nabídla skvělou příležitost se nad tímto zamyslet. Stravovací provozy v našich nemocnicích ve Vizovicích, v Bratislavě a v Brně jsme požádali, aby připravili nějaké ochutnávky a nové alternativní recepty.

Nabízíme vám recepty na tři pomazánky, které připravila dietní sestra brněnské Nemocnice Milosrdných bratří Irena Hrabínová.

POMAZÁNKA Z ČERVENÉ ŘEPY S KŘENEM

Ingredience na jednu misku:

- 250 g měkkého tvarohu
- 150 g uvařené a oloupané červené řepy
- 10 g olivového oleje
- lžička mletého kmínu a libečku
- 15 g strouhaného křenu
- menší cibule
- mořská sůl

Celková energetická hodnota:

1891 kJ = 450 kcal

Postup: Zchladlou uvařenou červenou řepu oloupeme a na jemno nastrouháme. Do misky vložíme měkký tvaroh, nakrájenou cibuli, olivový olej, strouhaný křen, sůl a koření. Vše ušleháme do krémové konzistence.

POHANKOVÁ POMAZÁNKA

Ingredience na jednu misku:

- 250 g pohanky
- 50 g rostlinného tuku/másla
- 1 cibule
- dle chuti: ředkvičky, česnek, sůl, petrželka či pažitka

Celková energetická hodnota:

2252 kJ = 534 kcal

Postup: Pohanku spaříme v hrnci vařící vodou a necháme cca 20 minut dojít pod pokličkou. V míse umícháme máslo s pohankou, rozmixujeme a přidáme na jemno nakrájenou cibuli, nastrouháme ředkvičky, utřeme česnek, posypeme pažitkou či petrželkou a osolíme.

HUMMUS

Ingredience na jednu misku:

- 200 g cizrny
- 10 g olivového oleje
- voda
- dle chuti: sušená rajčata, česnek, sůl, pepř, citrónová šťáva

Celková energetická hodnota:

1600 kJ = 381 kcal

Postup: Předem namočenou cizrnu uvaříme. Po uvaření rozmixujeme s olivovým olejem a přidáme dle potřeby vodu. Nakonec dochutíme kořením a sušenými rajčaty.

POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE K 1. SVĚTOVÉMU DNI CHUDÝCH

1. „Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy“ (1 Jan 3,18). Tato slova apoštola Jana vyjadřují příkaz, který žádný křesťan nemůže přehlížet. Závažnost, s jakou „milovaný učedník“ odevzdává Ježíšův příkaz až do našich dní, se ještě více zdůrazňuje kvůli rozporu mezi prázdnými slovy, jež často bývají na našich rtech, a konkrétními skutky, jimiž se máme poměřovat. Láska nedovoluje žádné alibi; kdo má v úmyslu milovat tak, jako miloval Ježíš, musí se řídit jeho příkladem, a to především tehdy, když jsme voláni k lásce k chudým. Způsob, jakým miloval Boží Syn, je ostatně dobře známý a Jan ho jasně připomíná ve svých listech. Spočívá ve dvou nosných pilířích: Bůh miloval jako první (srov. 1 Jan 4,10.19); a miloval tak, že dal sebe sama celého, včetně svého života (srov. 1 Jan 3,16).

Takováto láska nemůže zůstat bez odpovědi. I když byla darována jednostranně, aniž by za to cokoli vyžadovala, přesto zapaluje srdce natolik, že každý, i navzdory svým omezením a hříchům, se cítí být veden k jejímu opětování. To je možné tehdy, pokud Boží milost a jeho milosrdná láska je podle možností přijímána do našeho srdce tak, aby přiměla naši vůli i naše

city k lásce k samotnému Bohu i k bližnímu. Milosrdenství, které takřečeně tryská ze Srdce Trojice, může tímto způsobem dospět k tomu, že rozpohybujeme náš život a bude vzbuzovat soucit a skutky milosrdenství k bratrům a sestrám, kteří se nacházejí ve stavu nouze.

2. „Tento ponížený volal a Hospodin slyšel“ (Žalm 34,7). Církev odvždy chápala důležitost takového výkřiku. Svědectví o tom máme již od prvních stránek Skutků apoštolů, kde Petr požaduje, aby se vybralo sedm mužů „plných Ducha a moudrosti“ (6,3), kteří

na sebe vezmou službu chudým a péči o ně. To je nepochybně jedno z prvních znamení, jímž se křesťanské společenství představilo na scéně světa: služba těm nejchudším. Tohle vše bylo možné díky pochopení, že život Ježíšových učedníků se má vyznačovat takovým bratrstvím a solidaritou, jaké odpovídají hlavní nauce Mistra, který vyhlásil chudé za blahoslavené a za dědice nebeského království (srov. Mt 5,3).

„Prodávali všechnen svůj majetek a dělili ho mezi všechny, jak kdo potřeboval“ (Sk 2,45). Toto vyjádření jasně ukazuje živou starost prvních křesťanů. Evangelista Lukáš, autor posvátných textů, který více než ostatní dává prostor milosrdenství, nedělá žádné řečnické cvičení, když popisuje praxi sdílení v prvním společenství. Právě naopak, když o tom vypráví, chce hovořit k věřícím všech generací, a tedy i k nám, aby nás podpořil ve svědectví a podnítil nás k činnosti ve prospěch těch nejpotřebnějších. Totéž učení s obdobným přesvědčením předává apoštol Jakub, který ve svém listě používá silné a pronikavé výrazy: „Poslyšte, moji milovaní bratři! Což nevyvolil Bůh právě chudé v očích světa, aby byli skrze víru bohatí a dědici Království, které slíbil těm, kdo ho milují? Vy však jste chudásem pohrdli. Nezneužívají právě bohatí své moci proti vám? Netahají vás po soudech? ... Co pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit? Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci

a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: ‚Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se!‘ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá“ (2,5-6.14-17).

3. Existují však chvíle, kdy křesťané nenaslouchali této výzvě až do hloubky a nechali se nakazit světskou mentalitou. Duch Svátý je však neopomněl upamatovat na to, že mají zaměřit svůj pohled na to podstatné. Nechal, aby se narodili muži a ženy, kteří různým způsobem nabízeli svůj život pro službu chudým. Kolik kapitol v dějinách těchto dvou tisíc let bylo napsáno křesťany, kteří se vši jednoduchostí i pokorou a s velkorysou fantazií lásky sloužili svým nejchudším bratřím!

Mezi všemi vyniká příklad svatého Františka z Assisi, jehož během staletí následovali mnozí svatí muži a ženy. On se neuspokojil s tím, že objímal malomocné a dával jim almužnu, ale rozhodl se, že půjde do Gubbia, aby s nimi žil. On sám viděl v tomto setkání zvrát ve své konverzi: „Když jsem byl ve hříchu, pohled na malomocné se mi zdál být příliš hořký, ale sám Pán mě přivedl mezi ně a prokázal mi na nich milosrdenství. Když jsem se od nich vzdálil, to, co se mi zdálo hořké, se proměnilo ve sladkost na duši i na těle“ (Test 1-3: FF 110). Toto svědectví je důkazem o proměňující síle lásky a křesťanského způsobu života.

Nemysleme si, že chudí jsou pouhými příjemci dobrovolnické služby vykonávané jednou za týden, a tím méně adresáti nějakých improvizovaných skutků dobré vůle, abychom si uklidnili své svědomí. Tyto zkušenosti jsou sice hodnotné a užitečné, aby nás učinili vnímavými k potřebám tolika bratří a k nespravedlnostem, jež jsou často jejich příčinou, ale měly by vést ke skutečnému setkání s chudými a vytvořit místo pro sdílení, jež se stane způsobem života. V lásce, která se stává sdílením, nacházejí modlitba, cesta učedníka i konverze potvrzení své evangelní autentičnosti. Z tohoto způsobu života vychází radost a pokoj v duši, protože se rukou dotýkáme Kristova těla. Chceme-li se s Kristem skutečně setkat, je třeba, abychom se dotýkali jeho těla v bolavém těle chudých jako potvrzení svátostného přijímání eucharistie. Kristovo tělo lámané při posvátné liturgii se nám dává, abychom ho znovu nacházeli díky lásce sdílené s těmi nejslabšími bratry a sestrami. Jako stále aktuální znějí slova svatého biskupa Jana Zlatoústého: „Když chcete vzdávat čest Kristovu tělu, nepřehlížejte ho, když je nahé; nevzdávejte v hedvábných paramentech čest Kristu eucharistickému, zatímco před chrámem si nevšímáte jiného Krista, jenž je sužován chladem a temnotou“ (Hom. in Matthaeum, 50,3; PG 58).

Jsme tedy povoláni k tomu, abychom vztahovali své ruce k chudým, setkávali se s nimi, dívali se jim do očí, objí-

mali je a dávali jim pocítit vroucnost lásky, která rozbíjí kruh samoty. Jejich ruka vztažená k nám je rovněž výzvou, abychom vycházeli ze svých jistot a ze svého pohodlí a uznávali hodnotu, jakou představuje samotná chudoba.

4. Nezapomínejme na to, že pro Kristovy učedníky je chudoba především povoláním k následování chudého Ježíše. Je to cesta, po níž jdeme za ním a spolu s ním, cesta, která vede k blaženosti Nebeského království (srov. Mt 5,3; Lk 6,20). Chudoba znamená mít pokorné srdce, které dokáže přijmout svou situaci omezeného a hříšného stvoření, abychom překonali pokušení všemocnosti, jež vytváří iluzi o naší nesmrtelnosti. Chudoba je postoj srdce, který brání považovat peníze, kariéru a luxus za životní cíl a za podmínku ke štěstí. Chudoba spíše vytváří předpoklad pro svobodné přijetí osobní a společenské zodpovědnosti, i navzdory vlastním omezením, a důvěřuje v Boží blízkost a v podporu jeho milosti. Takto chápaná chudoba je měřítkem, které umožňuje hodnotit správné používání hmotných statků a zároveň prožívat své vztahy a city nesobecky a bez postoje přivlastňování (srov. Katechismus katolické církve, č. 25-45).

Vezměme si proto za svůj příklad svatého Františka, ryziho svědka chudoby. Právě proto, že on měl oči upřené na Krista, dokázal ho poznávat a sloužit mu v chudých. Pokud si tedy přejeme přinášet svůj účinný příspěvek pro

dějinnou změnu a způsobovat skutečný rozvoj, je třeba, abychom nasloužili výkřiku chudých a nasazovali se pro jejich povznesení ze situace odsunutí na okraj společnosti. Chudým, kteří žijí v našich městech a našich společenstvích, zároveň připomínám, že nemají ztrácet vědomí evangelní chudoby, kterou nosí jako pečeť svého života.

5. Známe velkou těžkost, která se ukazuje v dnešním světě, jak jasně chudobu identifikovat. A ona přesto na nás každodenně křičí ve svých tisícových tvářích poznamenaných bolestí, vyčleněním na okraj, bezprávím, násilím, mučením, vězněním, válkou, omezováním svobody a důstojnosti, nevědomostí a analfabetismem, krizovou zdravotnickou situací, nedostatkem práce, obchodováním s lidmi a otroctvím, vyhnanstvím, bídou a násilnou migrací. Chudoba má tvář žen, mužů i dětí vykořisťovaných mrzkými zájmy, deptaných zvrácenou logikou moci a peněz. Tento nemilosrdný seznam, který nebude nikdy kompletní, jsme nuceni tvořit tváří v tvář chudobě jako plodu sociální nespravedlnosti, morální bídy, nenasytnosti některých a všeobecně rozšířené nevšímavosti!

V našich dnech bohužel stále více vychází na povrch nestoudné bohatství hromaděné v rukou malého počtu privilegovaných, často doprovázené nelegálností a vykořisťováním urážejícím lidskou důstojnost, a zároveň nás pobuřuje šíření chudoby ve velkých

okruzích společnosti po celém světě. Před takovýmto obrazem nemůžeme zůstat nečinní a tím méně rezignovat. Na chudobu, která potlačuje iniciativního ducha mnoha mladých a brání jim najít si práci; na chudobu, která umrtvuje smysl pro zodpovědnost a dává přednost delegování a hledání protekce; na chudobu, která otravuje studny spoluúčasti, omezuje prostor pro profesionalitu, a tak pokoruje zásluhy toho, kdo pracuje a vyrábí; na to vše je třeba odpovídat novým viděním života a společnosti.

Všichni tito chudí – jak s oblibou říkal blahoslavený Pavel VI. – patří k církvi díky „evangelnímu právu“ (promluva při otevření 2. zasedání Druhého vatikánského koncilu, 29. září 1963) a zavazují nás, abychom se pro ně přednostně rozhodli. Požehnané jsou tedy ruce, které se otevírají pro přijetí chudých a pro jejich podporu: jsou to ruce, jež přinášejí naději. Požehnané jsou ruce, které překonávají každou kulturní, náboženskou a národnostní bariéru a vlévají do ran lidstva olej útěchy. Požehnané jsou ruce, které se otevírají, aniž by za to něco požadovaly, bez různých „jestliže“, „ale“ a „snad“: jsou to ruce, které nechávají na bratry sestupovat Boží požehnání.

6. Na konci Svatého roku milosrdenství jsem nabídl církvi Světový den chudých proto, aby se křesťanská společenství po celém světě stávala stále konkrétnějším znamením Kristovy lásky k těm posledním a nejpotřebněj-

ším. Přeji si, aby se k ostatním světovým dnům založeným mými předchůdci, které se již staly tradicí v životě našich společenství, připojil i tento a v jejich celku je doplnil o kompletující, výhradně evangelní prvek, jímž je Ježíšova láska k chudým.

Vyzývám celou církev i muže a ženy dobré vůle, aby v tento den upřeli svůj pohled na ty, kdo k nim vztahují své ruce, kdo volají o pomoc a vyžadují naši solidaritu. Jsou to naši bratři a sestry, stvoření a milovaní jediným Nebeským Otcem. Tento den má za cíl stimulovat v první řadě věřící, aby reagovali na kulturu skartace a mrhání a vzali si za svou kulturu setkání. Zároveň je to výzva určená všem, bez ohledu na jejich náboženskou příslušnost, aby byli otevření pro sdílení s chudými a pro jakoukoli formu solidarity s nimi na znamení konkrétního bratrství. Bůh stvořil nebe a zemi pro všechny, ale lidé bohužel vystavěli hranice, zdi a ploty, a tak se zpronevěřili původnímu daru určenému pro celé lidstvo bez výjimky.

7. Přeji si, aby se křesťanská společenství během týdne předcházejícího Světovému dni chudých – letos to bude 19. listopadu, o 33. neděli v liturgickém mezidobí – angažovala pro vytváření mnoha příležitostí k setkáním přátelství, solidarity a konkrétní pomoci. Chudé i dobrovolníky pak mohou pozvat ke společné účasti na nedělní eucharistii, aby se slavnost našeho Pána Ježíše Krista, Krále vesmíru, sla-

vená následující neděli, ukázala jako ještě autentičtější. Kristovo kralování se totiž projevuje ve svém plném významu právě na Golgotě, když Nevinný je přibit na kříž a jako chudý, nahý a zbavený všeho vtěluje a zjevuje plnost Boží lásky. Jeho úplná odevzdanost Otci vyjadřuje jeho naprostou chudobu, ale zároveň ukazuje moc Lásky, jež ho v den Velikonoc vzkřísí k novému životu.

Pokud v naší čtvrti žijí chudí, kteří hledají ochranu a pomoc, přiblížme se v tuto neděli k nim; bude to příhodný okamžik pro setkání s Bohem, kterého hledáme. Přijměme je podle nauky Písma (srov. Gen 18,3-5; Žid 13,2) jako privilegované hosty u našeho stolu; mohou se stát učiteli, kteří nás naučí žít naši víru důsledněji. Svou důvěrou a připraveností k přijetí pomoci nám střídmy a často radostným způsobem ukážou, jak přesvědčivé je žít z toho podstatného a odevzdávat se Otcově Prozřetelnosti.

8. V základě mnoha konkrétních iniciativ, které se budou moci během tohoto dne uskutečnit, ať je vždy modlitba. Nezapomínejme na to, že Otčenáš je modlitba chudých. Prosba o chleba totiž vyjadřuje naši odevzdanost Bohu při prvotních potřebách našeho života. To, co nás Ježíš touto modlitbou naučil, vyjadřuje a shrnuje výkřik těch, kdo trpí kvůli životním obtížím a nedostatku toho potřebného. Učedníkům, kteří Ježíše žádají, aby je naučil modlit se, On odpověděl slovy chudých, kteří se

obracejí k jedinému Otci, v němž se všichni poznávají jako bratři. Otčenáš je modlitba, která se vyjadřuje v množném čísle: chléb, o nějž prosíme, je „náš“, a to vyžaduje jeho sdílení, spoluúčast a společnou zodpovědnost. V této modlitbě všichni poznáváme potřebu překonávat každou formu sobectví, abychom měli přístup k radosti ze vzájemného přijetí.

9. Žádám spolubratry biskupy, kněze a jáhny – jejichž vlastním povoláním a posláním je podporovat chudé – zasvěcené osoby, sdružení, hnutí a rozsáhlý svět dobrovolníků, aby se nasadili pro to, aby se tímto Světovým

dnem chudých zavedla tradice, která konkrétně přispěje k evangelizaci dnešního světa.

Kéž tento nový Světový den se stane silným apelem na naše svědomí věřících, abychom byli stále přesvědčenější, že sdílení s chudými nám umožní chápat evangelium v jeho stále větší hloubce. Chudí nejsou problémem, ale jsou zdrojem, z něhož máme čerpat, abychom přijímali evangelium a žili jeho podstatu.

Ve Vatikánu 13. června 2017

Památka svatého Antonína z Padovy

FRANTIŠEK

Z DOPISŮ SV. JANA Z BOHA

Sestro moje v Ježíši Kristu, předobrá vévodkyně, tu almužnu, kterou jste mi dala – tu již andělé zapsali do knihy života – ten prsten totiž byl použit tak dobře, že za získaný peníz jsem oblékl dva ubožáky poseté ranami a koupil pokrývku. Tato almužna se za vás před Bohem přimlouvá. Ihned jsem vašim jménem složil na oltář mešní roucho a svíce, abyste měla účast na všech mších svatých a modlitbách tam konaných. Necht' vás odmění náš Pán Ježíš Kristus za vše na nebesích. Bůh vám odplatí za krásné přijetí od vás

všech ve vašem domě. Necht' Bůh přijme v nebi duši vaši i duše všech z vašeho domu.

z prvního dopisu vévodkyni di Sessa

CO PŘIPRAVUJEME A CO NÁS ČEKÁ...

Volné pracovní místo – Vizovice

Do našeho kolektivu přijmeme zdravotní sestru a ošetřovatelky v Nemocnici Milosrdných bratří ve Vizovicích.

Nabízíme: práce na plný úvazek, celodenní stravování, vzdělávací kurzy, kulturní

a sportovní akce, dobré platové podmínky a levný mobilní tarif

V případě zájmu volejte tel: 577 005 827, e-mail: info@nmbvizovice.cz.

Paměť řádu

V den boje za svobodu a demokracii 17. listopadu si chceme připomínat naše zemřelé, umučené, vězněné a jakkoli perzekuované milosrdné bratry a jejich spolupracovníky v dobách nacismu a komunismu.

Srdečně zveme na mši svatou v 8:00 v kostele sv. Leopolda v Brně. Po mši svaté pojedeme do koncentračního tábora Flossenbürg, který se stal místem utrpení několika milosrdných bratří v době druhé světové války.

270 let milosrdných bratří v Brně

14. listopadu proběhne v areálu brněnského konventu a Nemocnice Milosrdných bratří v Brně Den otevřených dveří. Návštěvníci si budou moci prohlédnout prostory, kde se milosrdní bratři o své pacienty starali v minulosti, stejně tak ale budou moci navštívit nejmodernější prostory, včetně anesteziologicko-resuscitačního oddělení či operačních sálů.

Více o výročí nemocnice na www.nmbbrno.cz.

@Pontifex

Papež František na twitteru

*Dobročinnost nám pomáhá poznat pravdu,
a pravda volá po skutcích laskavosti. (10. 9.)*

*Je povinností celého lidstva osvobodit každého
jednotlivce od chudoby a hladu. (17. 10.)*

TIRÁŽ

Zpravodaj, který vychází ZDARMA nepravidelně 4x do roka. Vydává ho Hospitálský řád sv. Jana z Boha – Milosrdní bratři. Informuje o životě a aktivitách řádu, o jeho historii, světcích, významných událostech z domova i zahraničí.

V případě zájmu o odběr pište na e-mail: hospitalita@milosrdni.cz nebo na adresu: Milosrdní bratři, Vídeňská 7, 639 00 Brno. Nezapomeňte uvést počet výtisků, které chcete odebrat.

Vydává:

Konvent Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdní bratři
(pro svoji vnitřní potřebu)

Vídeňská 228/7, 639 00 Brno
IČ: 15531678

www.milosrdni.cz
sekretariat@milosrdni.cz

Registrace:

MK ČR E 20257

B. ú. 1341663309/0800
tel./fax.: 543 165 319

Redakce:

Bc. Vít Pospíchal
Petr Vojtek
Br. Martin Richard Macek, OH

Foto:

archiv OH

Tisk:

Arch polygrafické práce spol. s.r.o.

POMOZTE NÁM VYDÁVAT HOSPITALITU!

Zpravodaj Hospitalita vychází zdarma pro všechny čtenáře. Jeho příprava však obnáší nemalé náklady, od času stráveného při jeho sestavování, korekce, grafické práce, nakonec tisk, „obálkování“ a hromadná korespondence.

Chceme však čtenářům poskytnout co nejvyšší kvalitu provedení, stejně jak je tomu i ve zdravotní péči, kterou poskytujeme našim pacientům.

Své příspěvky můžete posílat na konto:

1341663309/0800

variabilní symbol: 1111

Za jakékoliv dary budeme nesmírně vděční!

CHCETE SE STÁT DOBROVOLNÍKEM V NEMOCNICI?

Máte čas 1-3 hodiny týdně, abyste ho věnovali lidem, kteří za něj budou vděční?

Poznáte rádi nové lidi a věnujete jim kus svého srdce?

Umíte komunikovat s lidmi a umíte naslouchat?

**PAK PRÁVĚ VY MŮŽETE BÝT
SKVĚLÝM DOBROVOLNÍKEM!**

Velmi oceňujeme Váš zájem o dobrovolnickou službu. Tím, že se stanete dobrovolníkem, nabízíte jeden z velmi cenných darů, a to Váš čas, Vaše schopnosti, nadání a v neposlední řadě i sebe sama. Každý, kdo pobýval delší čas v nemocnici, ví, jak příjemné je alespoň na chvíli nebýt pacientem, ale i obyčejným člověkem se vším, co k tomu patří. A to je pravý důvod dobrovolnictví. Být tím, kdo přináší lidský kontakt, kousek přirozeného světa zvenčí.

A právě tento prvek může být tím pravým uzdravujícím momentem, ve kterém se léčí nejen tělo, ale i duše!

V případě zájmu o další informace se prosím obraťte na jakoukoliv kontaktní osobu dobrovolnického programu.

koordinátorka dobrovolníků

Bc. Veronika Kytnerová

Nemocnice Milosrdných bratří

Polní 3, 639 00 Brno

tel.: 724 643 145

email: veronika.kytnerova@nmbbrno.cz

koordinátor dobrovolnického programu

Bc. Vít Pospíchal, MPA

Hospitálský řád sv. Jana z Boha

– Milosrdní bratři

Vídeňská 7, 639 00 Brno

tel.: 721 967 289

email: vit.pospichal@milosrdni.cz

